

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Środę dnia 20 Września r. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 12 września.

Przez na y w y ż s z e ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu, pod dniem 11 sierpnia:

Na wstawienie się Sankt-Petersburskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, znajdującemu się przy nim dla osobnych poleceń, Półkownikowi Gwardyi półku Pawłowskiego, *Szczegłowu*, w nagrodę gorliwości odznaczającej się służby, *Najłaskawiey* nadane są w posiadanie wieczne i potomne *dwa tysiące dziesięcin ziemi*, w Guberniach Wielkorossyjskich.

Dowodzącemu 2gą brygadą 26 Dywizyi pieszej, liczącemu się w Armii Półkownikowi, *Maksimowu smu*, w nagrodę odznaczającej się gorliwością służby, *Najłaskawiey* nadane są w posiadanie wieczne i potomne *dwa tysiące dziesięcin ziemi*, w Guberniach Wielkorossyjskich.

— Przez na y w y ż s z y ukaz J. C. M. do Kapituły Rossyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH orderów, d. 5 sierpnia, Jenerał-Major *Obradowicz*, Dowódzca półku gwardyery N. Króla Jmci Pruskiego, Dowodzący brygadami odwodowemi 1szej i 2rej Dywizyi pieszych, w nagrodę odznaczającej się gorliwością służby, mianowany Kawalerem orderu S. *Włodzimierza 3go stopnia*.

— Na y w y ż s z e rozkazy, objawione Rządzącemu Senatowi, przez P. Ministra spraw wewnętrznych:

Dnia 19 lipca. P. Minister spraw wewnętrznych komunikował P. Sprawującemu obowiązki Towarzysza Ministra Sprawiedliwości, że Główny Gruzijski Przystawa, przedstawiając mu odebrane na ośniewie Na y w y ż e y d. 1 kwietnia r. t. utwierdzonego postanowienia Komitetu PP. Ministrów, na piśmie zobowiązania się od przebywających tu Członków byłych Carskich Gruzijskiego i Imeretyjskiego domow, w liczbie tej i od służących w Leib-Gwardyi półku ułańskim Podpółkownikami *Xiażat Alexandra i Dymitra Imeretyjskich*, względnie ich tytułowania, doniósł, że *Xiażeta* ci przy wydaniu piśmiennego zobowiązania się oświadczyli, że oni, nie przywłaszczając sobie nigdy nienależnego rodowi ich tytułu, ale pochodząc, jak i wszyscy w ogólności Członkowie Carskich Gruzijskiego i Imeretyjskiego domow, z familii *Bagratiów*, nazywali się *Xiażetami Imeretyjskimi Bagratiami*, teraz zaś, obowiązując się na skutek Na y w y ż e y woli mianować się *Xiażetami Imeretyjskimi*, prosili uczynić zniesienie się w tej rzeczy z ich Zwierzchnością, ponieważ oni dotąd w Na y w y ż s z y ch rozkazach dziennych i we wszystkich papierach, odnoszących się do ich służby, znajomi są pod imieniem *Bagratiów*, i że P. Tajny Radzca *Bludow*, dostrzegając z dzieł powierzonego jemu Ministeryum, iż jeszcze przy naznaczeniu pomienionych *Xiażat Imeretyjskich* do Korpusu Paziów, postanowieniem Komitetu PP. Ministrów 26 marca 1812 roku, familii *Bagratiów* im nie była przydana, odnosił się do P. Ministra Wojskowego względem uczynienia załączącego z jego strony rozporządzenia, ażeby Półkownicy Leib-Gwardyi półku Ułańskiego, *Xiażeta: Aleksander i Dymitr Imeretyjscy*, mianowani byli w służbie prosto *Xiażetami Imeretyjskimi*, bez przydawania familii *Bagratiów*. Teraz zaś P. Minister Wojskowy pod 8 teraźniejszego lipca udzielił P. Ministrowi Spraw Wewnętrznych, że CESARZ JEGOMOŚĆ, po najpoddaszczem przetożeniu pomienionego jego odniesienia się, Na y w y ż e y rozkazać raczył, ażeby pomienieni *Xiażeta: Półkownicy Leib-Gwardyi półku Ułańskiego, Ale-*

xander i naznaczony z tego półku dnia 1go teraźniejszego miesiąca Dowódzcą Kurlandzkiego Ułańskiego półku *Dymitr*, ze względu na odznaczającą się ich służbę, zachowali Familii *Bagratiów* z przydaniem *Imeretyjskich*.

— *Dnia 15 sierpnia*. P. Kanclerz Rossyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów komunikował P. Sprawującemu obowiązki Towarzysza Ministra Sprawiedliwości, iż JEGO CESARSKA MOŚĆ, po najpoddaszczem przedstawieniu tegoż P. Kanclerza, w dniu 11 czerwca tego roku Na y w y ż e y rozkazać raczył: posiadaczowi fundowanej przez Rzeczywistego Radcę Tajnego Hrabie *Sergiusza Rumiancowa* w 1799 roku Monumentalney Kommanderyi na rzecz ślachtetnych wychowanców domu Sierot Wojskowych, z okoliczności wystawionego zmarłemu Jenerał-Marszałkowi Polnemu Hrabu Rumiancowu-Zadunajskiemu monumentu, nosić wiece-mundur (frak mundurowy) zielony, z czarnym aksamitnym kołnierzem, z żółtemi guzikami mosiężnemi, z wyobrażeniem monumentu, Marszałkowi Polnemu Hrabu Rumiancowu wystawionego w S. Petersburgu, i że ten frak mundurowy daje się tylko urzędnikowi Cywilnemu bez noszenia znaków orderu S. Jana Jerozolimskiego.

— *Dnia 25 sierpnia*. CESARZ JEGOMOŚĆ, zgodnie z przedstawieniem Wileńskiego Wojennego Gubernatora Jenerał-Adjutanta *Xięcia Dothorukowa*, Na y w y ż e y rozkazać raczył: odstawnego Kancelarzystę Konstantego *Berezińskiego*, w nagrodę okazanej przezeń gorliwości i poświęcenia się dla prawego rządu w czasie byłych na Zmudzi w 1831 roku buntowniczych usiłowań, podnieść do 14tej klasy. (G. S.)

— *Pszczola Północna*, opisanie uroczystości obchodzonych w Wilnie, zaczawszy od 20 zeszł. m. sierpnia, podniesienia monasteru S. Duchy do 15tej klasy, potem S. Koronacyi NN. CESARSTWA JEGO MOŚĆ, dnia 22, i nakoniec 30 Wysokich Imienin Cesarzewicza Jmci *Xięcia Następcy Tronu*, kończy temisłowy: „Porządek śród hucznych wesołości przez wszystkie te dni był zachowany, na zaszczyt Policji, którey w krótkim czasie zaszczerpił swą czynność i wszędzie obecność Nestor Urzędu Dobrego Porządku—*Prokudin-Horski*, w tym wydziale służby po wielu miastach Rossyi znajomy.“

PRUSSY.

Berlin dnia 25 września.

Przybyli tu: Jenerał jazdy, dowodzący VI Korpusem Armii, Hrabia *Ziethen*, z Wrocławia. Cesarzsko-Rossyjski Rzeczywisty Radzca Tajny, *Nowosilcow*, z Drezna. Królewsko-Szwedzki Konsul Jeneralny, Radzca Poselstwa, *Lundblad*, z Greifswaldu.—Wyjechali: *Xiażeta Lynar*, do Drezna, Jenerał Major, dowódzca 7ej dywizyi *Thile* 2gi, do Lipska. (G. P. S.)

AUSTRIA.

Wiedeń d. 14 września.

W Skutari, podług najnowszych listow, niecierpliwie oczekiwano, skutku wystaney do Konstantynopola deputacyi, utrzymywano, iż deputacya, którey polecono zanieść prośbę do Sułtana o odwołaniu *Namik Paszy* i przywróceniu *Mustafa Paszy*, mogła się dostać do stolicy około 27 sierpnia, a ztąd spodziewano się prędkiego w tej mierze rostrzygnięcia. Aż dotąd nie ma należytego zawieszenia broni między garnizonem cydadelli a mieszkańcami miasta i prowincyi, i podług treści oczekiwanego rozporządzenia, wkrótce *Albania*, albo się znowu stanie sceną krwawych wypadkow, albo w niej zupełna spokojność przywróconą bę-

dzie. Z Bosnii od dawnego czasu nic nowego nie nadeszło. (*Allg. Pr. St. Zeit.*)

Praga (w Czechach) d. 12 września.

Podczas pobytu II. CG. Mości, tutejszy fabrykant szkła *Wetzstein*, miał honor podać Cesarzowej wynaleziony przez siebie nader gustowny kielich, z szlifowanego szkła, który za ujęciem wygrywa śpiew: *Boże zachowaj Cesarza Franciszka*. N. Cesarzowa raczyła przyjąć ten kielich, a na pamiątkę własnoręcznie ofiarowała mu złoty repetyer. (*Gaz. War.*)

Szwajcarya.

Neufchatel dnia 4 września.

Neufchatel nie daje się bez mocnego oporu i apellacyi do wyższej pomocy osadzić, a Kanton *Wallezyi*, raczej wezwąłby pomocy możnego sąsiada, niż poddać się seymowi. Sprawy Szwajcarskie są przeto teraz na najwyższym stopniu trudnych zawikłań, i Europejskiego znaczenia.

W petycyi *Neufchatelczyków*, liczący już 5,000 podpisów, wyrażone jest życzenie, aby Król nie pozwolił na odłączenie *Neufchatelu* od Szwajcaryi. Nadzwyczajni posłańcy zawiozą tę petycyę do *Berlina*. P. *Sandoz*, były *Mer w la Chaut-de-fonds*, odjechał już także do *Zürychu*, za nim udał się wkrótce P. *Droz*, członek rady prawodawczej. Deputowani otrzymali polecenie uwiadomienia Prezesa Seymu o zamysłach, panujących w kantonie *Neufchatel*. (*Gaz. War.*)

Neufchatel d. 7 września.

Wczorajsze posiedzenie ciała prawodawczego, otworzył prezydent Rady Stanu przemową do Zgromadzenia, w której w niewielu słowach namieniwszy o celu jego zwołania, wezwał do roztrząśnienia podanych pytań rozważnie i bezstronnie, jak trudne obecne okoliczności wymagały. Późem przemówił Hr. *Wesdchlen*, od Rady Stanu na to posiedzenie jeneralnym prokuratorem mianowany, przekładając opinią Rządu, aby, dla ochronienia kraju od militarnego zajęcia, poddać się postanowieniu Seymu, wybrać posłów i wysłać do *Zürich*, którzy po złożeniu przysięgi stosownie do zasadniczych artykułów Związku Sprzymierzonego od 7 sierpnia 1815 r. mają zająć miejsce na posiedzeniach seymu. Po naradach nad tem przełożeniem, przyjęto je, o ile się do wysłania na seym posłów ściągało, prócz jednego głosu, jednomyślnie, a co do innych punktów jednogodnie, i posłów większością głosów mianowano.

Zürich dnia 10 września.

Wczoraj wieczorem około godziny 5 przybyli do *Zürich* z *Neufchatelu* PP. Hr. *Wesdchlen* Radzca Stanu i *Ternisse*, jako posłowie kantonu na Sejm.

— Dnia 11 —

Na wczorajszym, 41 posiedzeniu seymu, przypuszczono posłów z *Neufchatelu* do przysięgi i jednomyślnie uchwalono, iż woyska przeznaczone dla zajęcia pomienionego kantonu, mają być rozpuszczone. Oświadczenie ze strony posłów, iż wyślanie na seym w niczem ani całości prawa Rządowego kantonu *Neufchatel*, ani prawom Króla Pruskiego nie uwłoczy, zapisano do protokołu. Wyznaczona kommissya seymowa na sprawy kantonu Bazylejskiego, podała do zatwierdzenia Seymowi wniosek, aby koszta zajęcia militarnego od 1 marca 1832 do 30 kwietnia 1833 (ogółem 260,709⁵/₄ fr.) równie, jak wydatki na uchwalone po raz trzeci od 5 sierpnia 1833 zajęcie, na samo miasto Bazyleę przypadły, które naydaley w przeciągu czterech tygodni, po urzędowej o tem postanowieniu komunikacyi, winno jest rzeczoną sumę do kassy wojennej zaliczyć, od czego zależeć będzie i zniesienie militarnego zajęcia. (*Allg. Pr. St. Zeit.*)

Bazylea d. 9 września.

Po skończeniu wyborów na członków Rady do układu Prawa Rządowego miała pomieniona Rada dzisiaj pierwsze swe posiedzenie, na którym obrano prezydentem burmistrza *Frey* i naradzano się względem porządku odbywania działań. Po czem w długich rozprawach rozbierano rozmaite zasady, podług których Kommissya, mająca się na-

znaczyć, winna będzie postępować; niektórzy chcieli wraz z prawidła zasadnicze prawa rządowego postanowić, inni wniesli, by to powierzyć kommissyi, której obowiązkiem będzie projekt ustaw podać. Ostatnie zdanie pozyskało większość.

— Dnia 12 —

Kommissarze Związku Sprzymierzonego, znajdując się od początku tygodnia w *Rheinfelden*; przyczyna tej przemiany ich pobytu, dotąd jest niewiadoma. (*Allg. Pr. St. Zeit.*)

Niemcy.

Z okolic Menu 9 września.

Xiążęta *Alexander* i *Adam Wirtemberscy*, odjechali z *Coburga* do *Sztutgartu*.

Xiążę *Muruzy* z Wołoszczyzny i Xiążęta *Kantakuzeno*, pięciu braci, przybyli do *Monachium*. (*Gaz. Warsz.*)

Anglia.

London dnia 10 września.

Względem przybycia Xiążney *Braganza* i jej córki do *Portsmouth*, gazety tutejsze donoszą: „Dnia 18 h. m. o iszeczy zrana, dowiedziano się tu, że młoda Królowa i matka jej przybyły wraz z siostrą do *St. Helenes*, gdy jednak noc była ciemna, a żaden rotman nie był na pokładzie, przeto okręt stanął na kotwicy. O w pół do 8mej przybył okręt parowy *Soho*, a o w pół do 10tej NN. Podróżni wylądowali wśród grzmotu dział i radośnych okrzyków zebranego ludu. Rząd wydał wprzód do władz *Portsmouth* pismo następującey osnowy: „Uwielbiamy was, że Xiążna *Braganza* i Królowa Portugalska co chwila w *Portsmouth* są spodziewane, upraszamy was przeto, abyście ich przyjęli z należąca im stanowowi godnością.“ Dnia 9go Xiążne były na obiedzie u Admirała, który zaprosił także wszystkich znakomych Portugalczyków, oraz Pana *James Graham*, Admirała *Dundes*, P. *Hardy* i innych. P. *Thomas William* wniósł toast za zdrowie *Donny Maryi*, poczem młoda Królowa piła za zdrowie swego Sprzymierzeńca Króla Anglii, wyrażając swą wdzięczność za Jego dobroć, przyjaźń i gościnność. Słychać, że Xiążna *Kent* i Xiążna *Victoria* w ciągu dnia dzisiejszego przybędą tu z *Cowes*, dla odwiedzenia dostojnych gości. Pan *Józef Whately* przywiózł własnoręczne listy NN. Królestwa Anglii, zapraszające Królową, matkę i córkę jej do *Windsor*.“

Times zawiera z *Konstantynopola* pod 10 sierpnia: „Między Postem Perskim przy Porcie, a tutejszemi władzami, powstały spory, względem domu przez posta kupionego i przyzdobionego. Prawo nie pozwala żadnemu cudzoziemcowi posiadania nieruchomości, a kilku surowych Moslemimów, żąda, aby Pers był zmuszony do opuszczenia swego domu. Nienawiść między Turkami a Persami, pomimo jednakiej prawie religii, jest bardzo wielka.— Pers oświadczył, iż jest gotów opuścić dom, byleby mu zwrócono cenę, za którą go kupił, i inne jego wydatki. Odpowiedź: „Prawa muszą być wykonane—na to Poseł groził, że opuści kraj, i zabierze z sobą wszystkich kupców Perskich. Ten śmieszny spór nie jest jeszcze załatwiony: spodziewają się jednak, że nie będzie miał szkodliwych skutków.“

„*Omer Pasza* z *Trapezuntu*, przybył tu z oddziałem woyska, które teraz w bliskości obozuje. Kilka tysięcy żołnierzy, którzy walczyli pod *Konia* i *Kiutahia*, również przybyły, i jak mówią, mają być używane przez Portę w wojnie między Serwianami, a Bośnianami. Woysko to jest bezustannie ćwiczone na sposób Rossyyski.“

„Sekretarz Poselstwa Angielskiego *Mandeville*, który tu przez długi czas był sprawującym interessa, miał otrzymać pismo odwoławcze.“

— Gdy Król nie dawno mówcą Izby Niższej passował na rycerza, oświadczył, że przez to nie tylko Pana *Sutton* osobiście, lecz w nim uczcił i pierwszy reformowany Parlament.

Lord *Palmerston* jest dziś w *Windsor* oczekiwany, dla złożenia *Donnie Maryi* swego uszanowania.

— Dnia 15 —

Times dodaje jeszcze: „Te listy, dla których statek pocztowy został niejaki czas w *Lisbonie* zatrzymany, i przybyłe przeto później wiadomości, sprawiły niewymowną radość młodej Królowej, i jej towarzyszącej. (*Gaz. War.*)

— Dnia 17 —

Królestwo Ichmość codziennie w *Windsor* przyjmują odwiedziny wyższej szlachty Angielskiej: zawczora rano przybył tam Lord Karol *Wellesley*, a wieczorem Xiążę *Wellington* i *Margrabia Douro* na obiad oczekiwani. Jutro Król przybędzie do miasta, dla odbycia tajnej rady. We czwartek NN. PP. mają obiadować u Xięstwa *Cumberlandzkich* w *Kew*. Król cieszy się najlepszym zdrowiem. Królowa zaś niezdrowa nieco z zaziębienia. — Xięstwo Ichmość *Kumberlandzcy*, podług gazety *Globe*, mają na ląd wyjechać. — Hrabia i Hrabina *Durham* dla Xiężny *Kent* i Xiężniczki *Wiktoryi* w *Lowe* wspinał się dawali śniadanie.

Królowa *Donna Marya Portugalska*, wczora z Xiężną *Braganza* i orszakami, na okręcie *Soho*, do *Portugalii* wyjechała, od Króla i Królowej, otrzymawszy nie tylko okazy publicznych honorów, ale też dowody miłości i poważania osobistego.

Z *Portugalii* żadnych więcej nie mamy wiadomości, prócz tych, które w *Paryżu* przez telegraf otrzymano, to jest: że *Bourmont* przypuścił atak do *Lisbony*. (*G. P. S.*)

W Ł O C H Y.

Rzym dnia 5 września.

Xiężna *Berry* zawczoray ztąd odjechała do *Floreny*.

Paryżskie Gazety donoszą z *Ankony* pod 30 sierpnia. Dzisiejszego ranku odpłynął ztąd statek parowy do *Korfu*; w liczbie podróżnych znajdują się *P. Rotschild*, Hr. *Viario Capodistrias* i sekretarz Rządu Jońskiego. Przeszłej nocy silny patrol Francuzki w towarzystwie 12 żandarmów i dyrektora policji, aresztował tutejszego mieszkańca *Galetti*. O świcie odprowadzono go do *St. Leo*, lub, jak inni utrzymują, do *Jesi*. Przetrasano dom aż do godziny 2 rano i znaleziono, jakoby, książki i listy odnoszące się do towarzystwa, zwanego *Giovine Italia*.

Ankona d. 5 września.

Wczoray w wieczór przybył tu Szoner Grecki z depeszami do *Londynu*, które natychmiast zostały nadzwyczajnym goncem dalej wysłane. Dotąd treść ich nie jest wiadoma. (*Gaz. War.*)

Gazety Włoskie donoszą z *Ankony* pod 29 sierpnia: D. 26 przybył tu statek parowy *Heptasimos* z *Korfu* z wiadomościami z Grecji. Król *Oto*, skutkiem niewczasów podróży, chorował przez dni ośm, lecz już do zdrowia powrócił. Regencya trudniła się urządzeniem spraw wyznania publicznego; jak się zdaje wkrótce zwołanym będzie Sejm Grecki dla mianowania Patriarchy, ponieważ Rząd nowy znajdujący się w *Konstantynopolu* nie uznaje.

Od granic Włoskich 4 września.

Liczbą wojsk pod *Mantua* ściągających się, codziennie nowym przybyciem znacznie się pomnaża. Ma być założony wielki oboz ćwiczeń, jakiego może nigdy tam nie było, gdyż około 90,000 ludzi z 300 dział ma się znajdować. Kawalerji 4 tylko regimenta mają przybyć, częścią dla niedostatku furazju, a częścią dla niewłaściwego dla jazdy położenia pola. — Około szanów *Werony* codziennie pracuje 4,000 żołnierzy. (*Krp. Hamb.*)

F R A N C Y A.

Paryż dnia 6 września.

Donoszą z *Caen*: „Szlachta opuszcza miasto na wezwanie komitetu legitymizacyjnego w *Paryżu*, tak, że zaledwie jeszcze 4 do 5 szlacheckich rodzin tu się znajduje; można jednakowoż przypuścić, że przeszło 100,000 ludzi dnia 6 i 7go, w których tu Król jest spodziewany, znajdować się będzie w *Caen*.“

W *Lugo* zaszyły niedawno spory między wojskiem Szwajcarskim, a tak nazwanymi *Centurionami*, przyczem z obu stron wielu poległo.

Mieszkańcy nie mieli udziału w tych scenach. W *Zamboni* miały podobne zayść excessa.

— Dnia 7 —

Przed odjazdem z *Cherbourg* rozporządził Król przywrócenie cyfr i monogrammów *Napoleona* na wszystkich budowach, od listy cywilnej zawisłych, jak np. na *Tuileries*, *Luvrze*, w *Versailles*, *St. Cloud*, *Compiègne* i *Fontaineblau*, które były za restauracyi starte. Popiersie Cesarza, które zostało zdjęte, ze szczytu kolumnady *Luwru*, ustępując miejsca posągowi *Ludwika XVI*, aż do tego czasu, ma być nanowo tam postawione.

— Dnia 8 —

Journal du Havre z dnia wczorayszego, zawiera następujące szczegóły o odpłynieniu *Donny Maryi*: „Wczoray w wieczór udały się Królowa *Donna Marya* i Xiężna *Braganza*, ze swą swiatą pieśnią na pokład statku parowego *Soho*, który stał o kilkaset kroków od placu admiralicyi, gdzie przez dziewięć dni mieszkaly. Mnóstwo ludu towarzyszyło obu Xiężnom, otoczonym Dworem i znajdującymi się tu Portugalczykami, aż do statku parowego; kilka głosów wykrzyknęło: *Niech żyje Donna Marya!* Wypadek, na który przy każdej innej okoliczności nie zważano, obudził drażliwość Francuzkiej dumy narodowej: między banderami, przez okręt parowy rozwiniętymi, spostrzeżono biało-czerwono-niebieską, która tak nisko wisiała, że dotykała prawie okrętu, gdy tymczasem Angielska i Portugalska, wspaniale w wysokości powiewały; zgromadzony na nadbrzeżu lud, wziął tę małą banderę za Francuzką, i miał to za poniżenie Francuzkich kolorów narodowych; w tym błędzie został utwierdzony, gdy między wielkimi banderami, nie było wcale Francuzkiej. Już zewsząd wołano: „Pójdźmy na pokład!“ Wdanie się policji i żandarmeryi, i przedstawienia kilku rozsądnych osób, zdołały nakoniec przytłumić zaburzenie, które w ostatnich chwilach pobytu *Donny Maryi* w naszym porcie, mogłoby łatwo spowodować nieprzyjemne wydarzenia. Nareszcie okazało się, że ta trójkolprowa bandera, którą miano za Francuzką, była telegraficznym znakiem. Podług wyrażonego przez Kapitana Angielskiego żalu, z powodu tego nieporozumienia, można przypuścić, że nieobecność bandery Francuzkiej opiera się tylko na zapomnieniu, bez innego zamiaru. Przez wieczór i całą noc, zgromadzali się ciągle ciekawni na nadbrzeże, przy którym stał *Soho*. Dziś rano o wpół do 3ciej, okręt odpłynął przy mocnym wietrze północno-wschodnim.“

„*Donna Marya* podczas swego dziewięciodniowego pobytu w *Havrze*, raz tylko wyjeżdżała z domu, a to w niedzielę na mszę. Stangret przez omyłkę, zamiast zawiezienia swej Pani do klasztoru *Urszulin*, gdzie przygotowano świetne jej przyjęcie, zawiózł ją do kościoła w *U. L. F.*, gdzie ciekaw tak się około niej ciskało, że prawie musiała opuścić swe miejsce. Wątpimy (tak kończy *Journal du Havre*) czy pobyt młodej Królowej w *Havrze*, będzie stanowił kiedyś dla niej przyjemne wspomnienie.“

Courrier sądzi, że Dwór Pruski zezwoli na prośbę *Neufchâtelczyków*, aby ich odłączono od Związku: spostrzega w tem tylko niedogodność dla Francji, że Kanton *Neufchâtel* ciągnie się na 30 godzin drogi przy granicy Francji, i byłby, jako kraj czysto Pruski, wysunięciem miejscem przeciwnym Francji; dla tego też proponuje, aby *Neufchâtel* osadzono przez korpus Szwajcarski, na żołdzie Francuzkim będący, i przytacza *Landau*, *Moguncyę*, *Luxemburg*, *Ferragę*, które mają obce garnizony.

— Dnia 10 —

Posel Pruski Baron *Werther* powrócił do *Paryża*, a Posel Austriacki Hrabia *Appony*, w końcu tego miesiąca również jest tu oczekiwany z podróży swej do Węgier.

Wiadomość o przybyciu Króla do *Rouen*, przybyła tu wczoray telegrafem prywatnym PP. *Ferrier* i *Komp.*, który pierwszy raz wyprzedził telegraf rządowy.

Wielka liczba tutejszych ligitymistów, u-
dała się w tych dniach w podróż do Pragi.

Od niejakiego czasu przybywa tu wielu of-
ficerów cudzoziemskich, szczególnie Rossyjskich,
Angielskich i Austriackich.

— Dnia 13 —

Marszałek Soult w tej chwili zajmuje się
planem zaprowadzenia strzelb Percusa w całej
piechocie Francuskiej.

Xiąże Leuchtenberg znajduje się teraz w
Londynie, po opuszczeniu, na rozkaz Rządu, Fran-
cyi. Przyjął tam nazwisko Xiącia de Regina, co
można przetłumaczyć: Xiąże Królowej; a przeto
domysły o stosunkach jego z *Donną Maryą*, by-
łyby więcej znaczące, niż sądzono.

Message donosi z wielkimi szczegółami o
zaszłych układach między Xiąciem Leuchtenberg
a *Donną Maryą*, i że Rząd nasz, którego plan
zaślubienia Xiącia Nemours z młodą Królową,
przez to został zniweczony, z tego powodu rozka-
zał Xiąciu Leuchtenberg, przybytemu ze Włoch
przez *Strażburg* do Francyi, opuścić *Havre*, i bar-
dzo oziębłe obchodził się z Xiążną Braganza i
jej córką, przy odpłynięciu ich do Anglii.

Od kilku miesięcy zjawiał się w *Marsylii*,
nieznaczący na pozór owad, przez ukłucie któ-
rego wielu już ludzi niebezpiecznie zachorowało,
nawet pewna dama miała z tego wśród najwię-
kszych męczarni umrzeć. Takie przypadki miały
zayść podczas ciągłej suszy. (*Gaz. War.*)

— Dnia 14 —

Wczora o pół do wtórej, Król przybył
do Tuilleryów, i miał radę ministrów, przed któ-
rą dawał audyencyą Jenerałowi *Sebastianiemu*.
Okolo 5tej powrócił Król do *St. Cloud* — Xiążę Or-
leański wczora z *Compiègne* do *St. Cloud* przybył.

Przeznaczony na Poście Porty Ottomańskiej
przy Rządzie Francuskim, Jenerał *Namik-Pasza*,
we czwartek wieczorem do *Paryża* przybył, i
stanął w przygotowanym dla siebie lokalu na u-
licy *Ludwika W.*

Quotidienne wyraża: „*Tayllerand* nie radził
zameżcia Xiążniczki *Ludwiki* z *Leopoldem*; oko-
liczności każdego dnia pokazują, że jego rada by-
ła słuszną. Zdaje się, wczora *P. Montron*, któ-
ry z *Londynu* przybył, udał się z *Calais* do *Lud-
wika Filipa*. Przywiozł on depesze od Xiącia
Talleyranda.

Podług *Journal des Débats*, Xiążę *Talley-
rand* wkrótce do *Paryża* przybędzie — Taż ga-
zeta zapewnia, że Jenerałowi *Sebastianiemu* wo-
dy wcale posłużyły, i że zupełnie do zdrowia po-
wrócił.

Do *Bordeaux* na angielskim okręcie przyby-
ło wiele polskich oficerów, którzy się byli z Je-
nerałem *Romario* do *Lisbony* udali, dla weyścia
do służby *Don Pedra*, ale od niego odprawieni
zostali.

Jenerał Porucznik *Rey*, i Jenerał-Majorowie
Baron Baillot, *Jouy*, *Bonnet* i *de la Brune*, o-
trzymali pensye.

— Dnia 15 —

Journal de Paris, a za nim i *Monitor* u-
mieścił tę wiadomość: „Otrzymało dzisiaj (14) dro-
gą nadzwyczajną wiadomości z *Portugalii*. Woy-
ska *Don Miguela*, po uczynionem dnia 4go roz-
poznaniu, dnia 5go powszechny do *Lisbony* przy-
puściły atak: który jednakże odparty został. 6go
i 7go obie strony swoje pozycye zajmowały. Go-
towano się do nowego uderzenia. — *Codzienna ga-
zeta* swoje ma wiadomości, że dnia 4go wszystkie
przedpocztę *Don Pedra* ku *Lisbonie* odpędzone
zostały, i że *Migueliści* 5go jedno z przedmieść
Lisbony szturmem wzięły, a 6go o świcie *Don
Pedro* prosił o rozejm do południa dnia 7go, dla
rozpoczęcia układów.

Marszałek *Gérard* wyjechał do obozu pół-
nocney Armii; a *Xdz Fraysinous* tu przybył; o
wyjeździe do Pragi nie więcej nie słychać.

Wczorajszy *Ner Gazety Francuskiej* na po-
czcie skonfiskowany został, za umieszczenie ar-
tykułu z napisem: *Do Ludwika Filipa Orleana*,
Xiącia Orleańskiego, *Xiącia Krwi*, *Jenerałnego*
Wielkorządczy Królestwa. „*Gazeta Tribuna* ta-
koż wczora, a to już 85ty raz, zabraną została.

— Dnia 16 —

W piątek w wieczor Marszałek *Lobau*, Xiążę
Trevizo, Posłowie Rossyjski, Pruski, Sardynski,
Austriacki, Neapolitański, Belgicki i Stanow Zje-
dnoczonych, tudzież Jenerałowie *Pajol*, *Dariule*
i *Jacqueminot*, jeden pod drugim mieli u Króla
audyencye w *St. Cloud*. W sobotę Królestwo
Ichmość i *Madame Adelaide* przybyli do *Tuille-
ryów*. Król pracował z Prezydentem Rady Mini-
strów, oraz z Ministrami stosunków zewnętrznymi
i Sprawiedliwości, dawał potem posłuchanie Hra-
biemu *Celles* i ku wieczorowi do *St. Cloud* po-
wrócił, gdzie przyjął *Nuncjusza Papieżkiego*.

Journal de Paris zawiera doniesienie, drogą
nadzwyczajną z *Bayonny*, o wypadkach w *Portu-
galii*: „Z depeszów, które różni Konsulowie z *Ma-
drytu* otrzymali, ma się okazywać, że 5go września,
między wojskami *Don Miguela* i *Villaflora* do u-
porczywey przyszło utarczki, w której wygrana
na stronę ostatnich padła. Wojska konstytucy-
ne powróciły, mówią, w śród radośnych okrzy-
ków ludności *Lisbony*. Wiadomość ta ma
bydź przyniesiona przez gońca, wyprawionego z
Lisbony do *P. Addingtona* do *Madrytu*.“

Podług *Tribuny*, Xiążę *Brogie*, nanowo u
Króla prosił o uwolnienie, ale prośba ta nie zosta-
ła przyjętą. (*A. P. S. Z.*)

TURCYA.

Konstantynopol dnia 31 lipca.

Zwycięzca Egipski niczego nie zaniedbuje,
dla zapewnienia sobie swego stanowiska. Inży-
nierowie jego zajmują się teraz, urządzeniem for-
tyfikacyi w ważnych punktach gór *Tauru*, w po-
wiecie *Adana*, którego posiadanie czyniło tyle
trudności przy zawarciu ostatecznego traktatu. Po-
niemaz brakuje *Ibrahimowi* pieniędzy; przeto prze-
mocą, ściągają podatki od wszystkich klass. Między
innymi *Beithlehem*, i inne święte miasta, odwie-
dzano przez chrześcijańskich pielgrzymów, które
dotąd doznawały umiarkowanego od Turków ob-
chodzenia się, muszą ciężkie płacić daniny, a osta-
tnie wiadomości donoszą w skutek tego, o wybu-
chłych niepokojach.

— Dnia 26 sierpnia. —

Dnia 19 był znowu wielki pożar w bliskości
Galaty, przy *Azab Kapussi*, który zniszczył 300
domów. Ogień podług wszelkiego podobieństwa
został podłożony: w wielu bowiem miejscach zna-
lezione materiały palne. Odtąd biegają wieści o
sprzysiężeniu, które rząd ma pilnie śledzić.
Nie wiadomo, jak dalece wiadomości w tej mie-
rze są prawdziwe; tyle tylko pewna, że rząd
jest o tem mocno przekonany. Opowiadają, że już
wiele osób, obwinionych o uczestnictwo w tym spi-
sku, zostało oddalonych potajemnie; a takie przy-
padki mają się codziennie powtarzać. (*Gaz. War.*)

E G I P T.

Gazety Paryżskie donoszą: „*Vice-Król Egi-
tu*, od czasu zdobycia Syrii, jest w stosunkach
z *Emirem-Beszyr*, który w razie potrzeby może
stawić do walki 45,000 wojska, a zatem jest w ca-
le nie słabym sąsiadem. W ostatniej wojnie sta-
rali się Egipcyanie o jego przymierze, i otrzyma-
li od niego zasiłek z 15 do 20,000 Druzów i Ma-
ronitów. W nagrodę tego, miał bydź obdarzony
rządem Syrii; to przyrzeczenie nie zostało jednak
dotrzymanem, dla tego też panuje pewne rozdwo-
jenie między *Emirem*, a *Vice-Królem*. Xiążę *Li-
banu* nigdy nie był jeszcze przez Turków pod-
bity, lecz płacił im tylko roczney daniny 400,000
piastrow.“ (*Gaz. War.*)

	Czas Obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Barom.	W i e t r.	Stan powietrza.
Obserwacje meteorologi- czne.	d. 18 o 3 wieczor.	28 cal. 4,0 lin.	+ 9 stopni.	Wschodni.	Pochmurno.
	d. 19 — — —	28 — 3,6 —	+ 11 — —	Wschodni.	Pogoda.
	d. 20 o 6 rano.	28 — 3,1 —	+ 5 — —	Wschodni.	Mgła.

DODATEK